

RKP:N PUOLUEOHJELMA 2025

An aerial photograph of a vast forest landscape during the golden hour of sunset. The sun is low on the horizon, casting a warm, orange glow across the sky and the tops of the trees. The forest is dense, with a mix of green and yellow foliage. In the distance, a body of water is visible, reflecting the light from the sky. The overall scene is peaceful and scenic.

3		MEIDÄN MAAMME
4		MEIDÄN MAAILMAMME
6		MEIDÄN KOULUMME
8		MEIDÄN TALOUTEMME
10		MEIDÄN HYVINVOINTIMME
12		MEIDÄN YMPÄRISTÖMME
14		MEIDÄN YHTEISKUNTAMME

MEIDÄN MAAMME

Suomen ruotsalainen kansanpuolue on Suomen liberaali puolue. Me uskomme demokratiaan, oikeusvaltioon ja kaikkien ihmisten yhtäläiseen arvoon. Olemme ääni avoimen, kansainvälisen ja eteenpäin katsovan yhteiskunnan puolesta, missä jokaisella on mahdollisuus kehittyä ja luoda oma tulevaisuutensa. Työskentelemme jatkuvasti sellaisen Suomen puolesta, jossa on kaksi elävää kansalliskieltä, ruotsi ja suomi. Me vaalimme ruotsinkielisiä instituutioita, jotka ovat keskeisiä kaksikielisen Suomen turvaamiseksi. Kaikkien äidinkieltien ja kulttuurien kunnioittaminen on itsestäänselvyys meidän Suomessa. Vahvassa pohjoismaisessa hyvinvointiyhteiskunnassamme jokainen saa apua ja tukea silloin, kun sitä tarvitsee. Epävarmoina aikoina pidämme kiinni niistä asioista, jotka ovat aina vieneet Suomea eteenpäin: osaamisesta, vapaudesta ja yhteistyöstä.

Uskomme koulutukseen.

Vahvaa Suomea rakennetaan uteliaisuuden, osallistumisen, tiedon ja aktiivisen kansalaisyhteiskunnan avulla. Koulutus ja luovuus ovat menestyksemme ja yhteiskuntamme resilienssin avain. Kulttuuri ja koulutus kuuluvat kaikille. Ne synnyttävät uusia ideoita ja kyseenalaistavat meidän ajatusmallejamme. Maailmassa, jossa tekoäly muokkaa yhä enemmän arkeamme, meidän on suojeltava inhimillisyyttä ja kykyä itsenäiseen ajatteluun, kyseenalaistamiseen ja uuden luomiseen.

Me uskomme Eurooppaan.

Globaalit haasteet vaativat yhteisiä ratkaisuja, ja Suomen ruotsalaiselle kansanpuolueelle on itsestään selvää, että Suomi on aktiivinen toimija kansainvälisessä yhteisössä. Haluamme nähdä vahvemman EU:n, missä yhteistyötä syvennetään, yhä useammat maat löytävät paikkansa Euroopan yhteisössä ja missä yhteistä tulevaisuutta rakennetaan demokratian, oikeudenmukaisuuden ja kestäväen kehityksen pohjalta. Pohjoismainen kulttuuriperintö yhdistää meidät muihin Pohjoismaihin, ja yhdessä voimme vahvistaa Pohjoismaiden asemaa EU:ssa ja maailmanlaajuisesti.

Uskomme yrittäjyyteen.

Suomi tarvitsee lisää ihmisiä, jotka uskaltavat panostaa ja tarttua tilaisuuteen menestyä. Tulevaisuuden työpaikkoja syntyy, kun yrityksille annetaan oikeat mahdollisuudet ja edellytykset. Innovaatiot, yrittäjyys ja kasvua tukeva politiikka ovat tie eteenpäin. Erilaisille ideoille, kyvykkyyksille ja investoinneille avoin Suomi on myös kasvava Suomi. Dynaaminen elinkeinoelämä vahvistaa Suomea ja kotimaista omistajuutta sekä luo työpaikkoja ja tulevaisuudenuskoa.

Uskomme yhdenvertaisuuteen.

Haluamme, että Suomessa kaikilla on yhdenvertaiset mahdollisuudet menestyä ja että vapaus ja vastuu kulkevat käsi kädessä. Panostamalla korkeaan osaamiseen, sosiaaliseen turvallisuuteen, elinkeinovapauteen ja kansainväliseen yhteistyöhön rakennamme vahvaa ja tulevaisuuteen suuntautuvaa Suomea, joka perustuu koulutukseen, vapauteen ja yhteisöllisyyteen.

MEIDÄN MAAILMAMME

Maailmassa me ihmiset ja maat olemme riippuvaisia toisistamme, hyvässä ja pahassa. Ilmastokatastrofit, kriisit ja sodat uhkaavat turvallisuuttamme jopa arjessa. Poliitiikkaa tulee tehdä yhteistyön, kestävien ratkaisujen ja tulevaisuudenuskon kautta. Menestyvä Suomi on avoin, myönteinen ja kansainvälinen.

Turvallisuutemme perusta on uskottava maanpuolustus, joka perustuu yleiseen asevelvollisuuteen. Nato-jäsenyys ankkuroi meidät länteen ja takaa, ettemme ole yksin. Suomessa tulee olla johtava ääni kansainvälisessä yhteisössä ja sen tulee edistää vakautta tekemällä yhteistyötä YK:ssa ja muissa kansainvälisissä elimissä. Vahva pohjoismainen yhteistyö vahvistaa asemaamme maailmassa.

Suomen ruotsalainen kansanpuolue on Suomen EU-myönteisin puolue. EU on tärkein viitekehysme ja arvoyhteisömme niin politiikassa kuin taloudessakin. EU:n tulee olla yhdistävä poliittinen voima rauhan, vaurauden, vakauden ja oikeudenmukaisuuden puolesta. Jotta EU voi olla uskottava globaali toimija, sen on tultava vahvemmaksi, tehokkaammaksi ja nopeammaksi. Haluamme puolustaa sääntöihin perustuvaa kansainvälistä järjestystä ja sitä, että politiikka perustuu yhteisiin sopimuksiin ja päätöksiin. Suomen tulee aina työskennellä demokraattisemman, yhdenvertaisemman ja tasa-arvoisemman maailman puolesta.

TULEVAISUUDESSA OLEMME...

TURVASSA

- Suomi on maailman turvallisin maa ja työskentelemme aktiivisesti turvallisemman maailman puolesta esimerkiksi YK:ssa ja Natossa.
- EU toimii nopeasti ja tehokkaasti ulko- ja turvallisuuspolitiikan alalla vastatakseen kriiseihin ja turvallisuusuhkiin.
- Suomessa on yleinen ja tasa-arvoinen asevelvollisuus kaikille, ja yhä harvemmat keskeyttävät asepalveluksensa.
- Suomessa on laaja varuskuntien verkosto ja Uudenmaan prikaati on tärkeä osa Suomen ja Pohjoismaiden puolustusyhteistyötä.
- Kansainvälinen sopimus suojelee arktista aluetta kestävämmältä hyväksikäytöltä ja militarisoinnilta.

KANSAINVÄLISIÄ

- Pohjoismaat ovat maailman integroitunein ja kestävin alue.
- EU on integroituneempi, ja ihmisten, palveluiden, tavaroiden ja pääoman väliset rajaesteet on poistettu.
- EU on globaali kauppamahti, joka on solminut vapaakauppasopimuksia, jotka kattavat isoja osia maailmasta.
- EU:n päätöksenteko on tehokkaampaa ja se perustuu yhä enemmän enemmistöpäätöksille esimerkiksi ulko- ja turvallisuuspolitiikkaan sekä oikeusvaltioperiaatteen turvaamiseen liittyvissä asioissa.
- Eurooppa on tutkimus-, innovaatio- ja osaamisalalla johtava alue maailmassa.
- Vahva usko kansainväliseen yhteisöön, missä yhteiset sopimukset ja päätökset muodostavat perustan oikeusvaltioperiaatetta kunnioittavalle maailmanjärjestykselle.

SOLIDAARISIA

- Suomi ja EU ovat yhä aktiivisempia toimijoita, jotka kantavat vastuunsa maailman rauhasta ja vakauudesta sekä työskentelevät sääntöperustaisen maailmanjärjestyksen vahvistamiseksi.
- Kehitysavun määrä on 1 prosentti bruttokansantuotteesta.
- Suomi kantaa yhä suuremman vastuun sekä kiintiöpakolaisista että humanitaarisesta maahanmuutosta.

MEIDÄN KOULUMME

Suomessa tulee olla maailman paras koulujärjestelmä aina varhaiskasvatuksesta korkeakoulutukseen. Jokaisella ihmisellä tulee olla mahdollisuus kehittyä ja toteuttaa unelmiaan. Koulun tulee olla turvallinen paikka, jossa jokaisella oppilaalla on mahdollisuus oppia ja löytää oma polkunsu. Perusopetuksessa luodaan vankka pohja, jossa tiedolla ja uteliaisuudella on tilaa kehittyä. Lukiossa jatketaan työtä näkökulmien laajentamiseksi ja tarjotaan vankkaa yleissivistävää koulutusta, kun taas ammatillisen koulutuksen tulee valmistaa työelämään samalla kun se mahdollistaa myös jatko-opinnot ja uudet mahdollisuudet. Koululla on oltava riittävät henkilöstöresurssit sekä opetuksen järjestämiseen että hallinnollisten tehtävien hoitamiseen.

Kansanopistot, kansalaisopistot ja aikuis-koulutus tarjoavat mahdollisuuksia kehittymiseen läpi elämän. Korkeakouluilla tulee olla resursseja niin perus- ja huippu-tutkimukseen kuin korkealaatuiseen opetukseen, jotta Suomi on jatkossakin johdava osaamiskansakunta. Korkeakoulutus molemmilla kansalliskielillä turvataan varmistamalla sen saatavuus kaksikielillä alueillamme. Helsingin, Turun ja Vaasan yliopistokaupunkeihin perustuva kolmipistemalli muodostaa vahvan perustan elinvoimaiselle ruotsinkieliselle yliopistolaitokselle. Koulutuksessa on huomioitava työelämän ja yhteiskunnan tarpeet.

Koulutus edellyttää, että kirjastot, kulttuuri ja vapaat osaamisympäristöt ovat saavutettavia. Kulttuurin ja taiteen kautta hahmotamme itseämme ja ympäröivää maailmaa. Koulutus on vapaan yhteiskunnan kulmakivi ja muovaa yhteistä identiteettiämme, edistää vuoropuhelua ja vahvistaa demokratiaa.

TULEVAISUUDESSA OLEMME...

KOULUTETTUJA

- Oikeus varhaiskasvatukseen on subjektiivinen ja esiopetus kaksivuotinen.
- Kaikille lapsille taustasta riippumatta taataan laadukas perusopetus, jota tarjoavat pätevät opettajat.
- Koulu on turvallinen ja viihtyisä paikka oppilaille, opettajille ja muulle henkilökunnalle.
- Jokainen peruskoulun päättävä hallitsee perustaidot.
- Koulu on vapaa ennakkoluuloista, kiusaamisesta ja syrjinnästä.
- Kielenopetus on hyvää ja tukee lasten kielenoppimista ja monikielisyys kehittyy kielikylpyjen ja kielisuihkujen avulla.

OSAAVIA

- Jokaisella oppivelvollisuuden piiriin kuuluvalla tulee olla oikeus riittävään tukeen, jotta heillä on todellinen mahdollisuus suorittaa toisen asteen koulutus ja saada siitä tutkinto.
- Kaikille toisen asteen tutkinnon suorittaneille annetaan hyvät ja yhtäläiset mahdollisuudet hakea korkeakoulutukseen.
- Korkeakoulujen opetus ja tutkimus on korkealaatuista ja korkeakoulujen välinen yhteistyö hyvää sekä kotimaassa että kansainvälisesti.
- Valtaosa suomalaisista korkeakouluopiskelijoista hyödyntää vaihto-opiskelumahdollisuutta.
- Korkeakouluissa on enemmän kansainvälisiä opiskelijoita, ja yhä useampi heistä päättää jäädä Suomeen valmistuttuaan.

SIVISTYNEITÄ

- Vapaan sivistystyön ja taiteen perusopetuksen toimintaedellytykset on turvattu ja toiminta on tasapuolisesti kaikille saavutettavaa.
- Kulttuuriperintöä, sen kehitystä ja monimuotoisuutta suojellaan.
- Kulttuuriin tehdyt panostukset ovat tuottaneet myönteisiä tuloksia sekä sosiaalisesti että taloudellisesti lisääntyneen hyvinvoinnin ja kulttuuriviennin kautta.
- Suomenruotsalainen kulttuuriautonomia on elävää ja ruotsinkielisten tarpeiden pohjalta tuotettuja erityisratkaisuja on turvattu ja vahvistettu.

MEIDÄN TALOUTEMME

Vahva talous rakentuu tulevaisuudenuskoon, aloitteisiin, ideoihin ja vastuunkantoon toisista. Vauraus luo vapautta sekä yhteiskuntaan että yksilöille. Talouden kasvaessa tilaa on sekä hyville julkisille palveluille että yksilöiden omille valinnoille. Kun markkinat toimivat ja yritykset menestyvät, työtä ja kasvua on enemmän ja hyvinvointipalveluiden resurssit ovat vahvemmat. Kun naapurilla menee hyvin, mekin hyödyimme siitä. Haluamme tarjota yrityksille parhaat mahdolliset toiminta- ja kasvuedellytykset koko maassa.

Suomi on ja sen tulee olla osa kansainvälistä ja avointa maailmaa, missä vapaa ja oikeudenmukainen kauppa sekä vahvat eurooppalaiset sisämarkkinat vahvistavat mahdollisuuksiamme kilpailla globaalisti. Innovaatiot ja teknologinen kehitys vievät talouttamme eteenpäin. Panostamme tutkimukseen, kehitykseen ja osaamiseen luodaksemme uusia ratkaisuja ja vahvistaaksemme Suomen asemaa maailmalla. Kun ymmärrämme ympäröivän maailman monimuotoisuutta, vahvistuu myös kykymme menestyä kansainvälisillä markkinoilla.

Työelämä on jatkuvassa muutoksessa. Joustavat, tasa-arvoiset ja turvalliset työmarkkinat helpottavat siirtymistä työn, yrittäjyyden ja opintojen välillä. Työnteon tulee aina olla kannattavaa, ja yhteiskunnan turvaverkon tulee tukea ilman että luodaan samalla esteitä työllistymiselle.

Kestävä talous edellyttää oikeudenmukaista ja kilpailukykyistä verotusta. Verotuksen tulee olla ennakoitavaa ja kannustaa työntekoon, yrittäjyyteen ja investointeihin. Verotuksen tulee luoda tasapainoa yhteiskunnassa estämättä kuitenkaan kasvua tai innovaatioita.

TULEVAISUUDESSA OLEMME...

MENESTYVIÄ

- Työllisyysaste on yli 80 prosenttia.
- Suomalaisten ostovoimaa on vahvistettu alentamalla työn, eläkkeiden ja yrittäjyyden verotusta.
- Innovaatiot ja uudet liikeideat ovat johtaneet uusiin kasvuyrityksiin.
- Alkutuotanto varmistaa omavaraisuutemme ja vaikuttaa myönteisesti Suomen talouteen.
- Panostukset elinikäiseen oppimiseen, työhyvinvointiin ja kuntoutukseen ovat johtaneet siihen, että työurat ovat pidempiä, kun ihmiset voivat ja haluavat työskennellä entistä pidempään.
- Työntekijöiden hyvinvointi on ratkaisevan tärkeää yritysten menestykselle.

YRITTELIÄITÄ

- Suomessa on yritys- ja yrittäjämyönteinen ilmapiiri.
- Paikallinen sopiminen on lisännyt yrityksen johdon ja henkilöstön välistä vuorovaikutusta ja luottamusta.
- Yritysten rekrytointikynnys on laskenut ja yritykset voivat palkata työhön parhaiten soveltuvan henkilön ilman byrokraattisia esteitä tai tarveharkintaa.
- Pienten yritysten toimintaedellytykset ovat parantuneet julkisissa hankinnoissa.
- Yrittäjyyskasvatus on keskeinen osa peruskoulun opetussuunnitelmaa.

OIKEUDENMUKAISIA

- Kaikilla on yhtäläiset mahdollisuudet työmarkkinoilla ja naisten ja miesten välinen palkkaero on poistunut.
- Perintövero on poistettu ja korvattu perityn omaisuuden myyntiverolla.
- Sosiaaliturva on uudistettu yksinkertaisemmaksi ja yhtenäisemmäksi järjestelmäksi, joka ei kohtelee työntekijöitä ja työnantajia eri tavalla.
- Harmaan talouden, veronkierron ja aggressiivisen verosuunnittelun kannustimet on minimoitu.

MEIDÄN HYVINVOINTIMME

Haluamme olla rakentamassa vahvaa ja osallistavaa hyvinvointiyhteiskuntaa, jossa jokainen saa tarvitsemaansa tukea. Pohjoismainen hyvinvointimallimme, joka perustuu lähimmäisenrakkauteen ja vastuuseen toisistamme, arvoihin, jotka heijastavat kristillistä kulttuuriperintöämme, muodostavat yhteiskuntanäkemyksemme perustan. Sosiaali- ja terveydenhuolto on kaikkien saatavilla ja toimii tehokkaasti molemmilla kansalliskielillä. Haluamme varmistaa parhaan mahdollisen hoidon sekä olla edelläkävijöitä uusissa teknologioissa ja tutkimuksessa.

Ennaltaehkäisevät toimenpiteet ja varhainen puuttuminen ovat avaimia kestävään hyvinvointiin. Hyvä hoito syntyy julkisen sektorin, yksityisten toimijoiden ja riittävästi rahoitetun kolmannen sektorin vuorovaikutuksessa. Julkisen sektorin tulee taata, että hoitoa on saatavilla ja että se on laadukasta, mutta julkisen sektorin ei aina tarvitse tuottaa palveluita. Haluamme perusterveydenhuollon palveluiden olevan lähellä. Koko yhteiskunta hyötyy siitä, että oikeanlaista apua ja tukea on saatavilla heti, kun tarvetta ilmenee. Varmistamme hoidon saatavuuden suomeksi ja ruotsiksi aktiivisin toimin kouluttamalla ja rekrytoimalla kielitaitoista hoitohenkilökuntaa.

Jokaisella on oikeus turvalliseen elämään ilman syrjintää, häirintää ja väkivaltaa. Yhteiskunnalla on nollatoleranssi lähisuhdeväkivaltaa kohtaan. Toimimme sen hyväksi, että terveydenhuollossa otetaan huomioon yksilön tarpeet taustasta ja edellytyksistä riippumatta, jotta kukaan ei jää ulkopuolelle.

TULEVAISUUDESSA OLEMME...

HUOLEHTIVIA

- Hoito perustuu yksilön tarpeisiin ja tunnistaa hoitotarpeet tehokkaasti jo varhaisessa vaiheessa.
- Hyvin koulutettua terveydenhuollon henkilökuntaa on riittävästi molemmilla kansalliskielillä.
- Hoitoalan henkilöstöllä on hyvä työympäristö, hyvät urapolut, joustavat työehdot ja kilpailukykyinen palkka. Hoito- ja hoiva-alaa pidetään houkuttelevana.
- Toimivaa mielenterveys- ja päihdehoitoa on tarjolla kaikenikäisille
- Myös paperittomilla on oikeus terveydenhuollon palveluihin.

SAATAVILLA

- Sosiaali- ja terveydenhuollon lähipalvelut ovat kehittyneet uusien työmenetelmien ansiosta, ja hoidon saavutettavuus on hyvä muun muassa digitaalisten ratkaisujen ansiosta.
- Lähisuhdeväkivalta on saatu loppumaan.
- Käytössä on omalääkäri-, omasairaanhoidaja- ja oma hoitotiimijärjestelmä, sillä hoidon ja hoivan jatkuvuus luo turvallisuutta ja tukee ennaltaehkäisevää hoitoa.
- Vanhustenhoito on turvattu ja asumis- ja palveluvalikoimassa on enemmän valinnanvapautta ja monimuotoisuutta.
- Vammaispalvelut perustuvat yksilön tarpeisiin ja tukevat sekä yksilöä että perhettä.

ONNELLISIA

- Suomalaiset voivat paremmin lisääntyneen liikunnan, liikkuvuuden ja paremman ravinnon ansiosta.
- Ennaltaehkäisevään ja terveyttä edistävään toimintaan on panostetun enemmän.
- Mielenterveyspalveluja on tarjolla ja terapiatakuu on kaikille.
- Nuorten hyvinvointi on parantunut ennaltaehkäisevän ja etsivän nuorisotyön ansiosta.
- Kaikilla nuorilla on mielekäs vapaa-ajan harrastus ja oikeus ilmaiseen harrastukseen.
- Yksinäisyyden ehkäiseviä toimia on vahvistettu.

MEIDÄN YMPÄRISTÖMME

Haluamme nähdä tulevaisuudessa kestävän Suomen, joka taistelee ilmastomuutosta, luonnon monimuotoisuuden häviämistä ja luonnonvarojen ylikäyttöä vastaan. Nämä ovat kiireellisiä haasteita, mutta myös mahdollisuus rakentaa jotain uutta. Kestävä tulevaisuus edellyttää, että siirtymä tapahtuu nopeasti ja oikeudenmukaisesti pitkäjänteisillä ratkaisuilla. Meidän on vähennettävä päästöjä, suojeltava luonnon monimuotoisuutta ja käytettävä rajallisia luonnonvaroja viisaasti.

Suomen tulee olla vihreän siirtymän edelläkävijä. Panostamalla tutkimukseen, vihreään teknologiaan, kestäviin energiaratkaisuihin ja kiertotalouteen saavutamme ilmastotavoitteemme ja luomme kasvua, työpaikkoja ja kilpailukykyä. Ilmastoälykkään vaihtoehdon valitsemisen tulee olla kannattavaa niin yksilön, yritysten kuin koko yhteiskunnan kannalta.

Haluamme ympäristötietoista veropoliitiikkaa, jossa saastuttaja maksaa. Taloudellisten ohjauskeinojen tulee edistää kestäviä ratkaisuja, innovaatioita, kierrätystä ja resurssitehokasta yhteiskuntaa.

Ilmasto- ja ympäristötyön tulee olla osa jokapäiväistä elämää. Parempi joukko-liikenne, pyöräilyinfrastruktuuri, päästötön liikenne, kestävä ruoantuotanto, ilmastoälykkäät rakennukset ja laajempi ympäristöajattelu koko yhteiskunnassa ovat tärkeitä. Kouluissa tulee olla tarjolla ilmasto- ja ympäristötietoa ja sitä tulee sisällyttää kuluttajavalitukseen. Ilmasto ja ympäristö on otettava huomioon jokaisessa päätöksessä.

TULEVAISUUDESSA OLEMME...

KESTÄVIÄ

- Suomi on ilmastoneutraali vuoteen 2035 mennessä.
- Itämeren rehevöityminen on vähentynyt ja Itämeren maat tekevät yhteistyötä puhtaamman meren ja kestävien ratkaisujen puolesta.
- Kotimaisen ruoan saanti on turvattu luomalla edellytyksiä kannattavalle kotimaiselle maataloudelle ja kalastukselle.
- Luonnon monimuotoisuuden köyhtyminen on pysäytetty kestäväällä maankäytöllä, harkitulla energiahuollolla ja hyvin suunnitellulla alkutuotannolla.
- Ilmanlaatu, puhdas pohjavesi ja korkea ruoan laatu ovat tärkeitä, jotta voidaan minimoida ihmisten altistumisen haitallisille aineille.
- Suomen metsien käyttö on pitkäjänteistä ja taloudellisesti, ekologisesti ja sosiaalisesti kestävää.

ENERGIAHOKKAITA

- Varmistetaan kestävä, monipuolinen ja pitkälti kotimainen energiahuolto ja panostetaan energiatehokkaisiin ratkaisuihin
- Fossiilisten energialähteiden käytöstä on luovuttu
- Käytössä on älykkäitä sähköverkoja ja järjestelmiä, jotka perustuvat kysynnän joustavuuteen
- Rakentaminen tapahtuu ympäristön kannalta kestävästi ja pitkäjänteisesti. Puutalorakentamista edistetään.

PITKÄJÄNTEISIÄ

- Julkinen liikenne, yksityisautoilu, muut henkilökohtaiset liikennevälineet ja logistiikkaketjut ovat kestäviä ja ilmaston kannalta älykkäitä.
- Kaupunkisuunnittelu edistää ilmastotavoitteita ja vähentää henkilöautojen tarvetta.
- Raideliikenteen parantaminen jatkuu nopeita raidelinjoja, junaliikennettä ja ilmastoystävällisiä liikennevaihtoehtoja lisäämällä.
- Suuret infrastruktuurihankkeet yhdistävät Suomen muuhun Eurooppaan.
- Tuonti ja vienti noudattavat samoja kestävyysperiaatteita sekä kansallisesti että EU-tasolla.
- Mahdollisuuksia asua ja elää kestävällä tavalla maaseudulla ja saaristossa on vahvistettu.

MEIDÄN YHTEISKUNTAMME

Haluamme avoimen ja demokraattisen yhteiskunnan, jossa kaikkien vapauksia ja oikeuksia kunnioitetaan. Sananvapaus, uskonnonvapaus, yhdenvertaisuus, tassa-arvo ja oikeus elää omana itsenään ovat itsestään selviä periaatteita, joita Suomen ruotsalainen kansanpuolue puolustaa kaikissa tilanteissa. Ketään ei saa syrjiä ja jokaisen tulee voida päättää omasta kehostaan, elämästään ja tulevaisuudestaan. Erityistä huomiota on kiinnitettävä siihen, että lasten oikeuksia valvotaan ja vahvistetaan. Suomen tulee olla maailman lapsiystävällisin maa. Haluamme rakentaa yhteiskuntaa, jossa jokainen tuntee olevansa mukana ja voi vaikuttaa.

Vahva oikeuslaitos takaa turvallisuuden ja oikeudenmukaisuuden. Jokaisen tulee saada nauttia oikeussuojasta ja mahdollisuudesta uuteen alkuun. Rikollisuuden ehkäisyyn tulee olla tehokasta ja ennaltaehkäisevää yksilön koskemattomuutta kunnioittaen. Väkivaltaa ja sortoa on torjuttava kaikissa tilanteissa. Poliisilla ja pelastuspalveluilla on tärkeä rooli arjen turvallisuuden luomisessa.

Riippumattomat ja vapaat tiedotusvälineet ovat ratkaisevan tärkeitä toimivalle demokratialle. Median tulee voida toimia vapaasti ja tutkia valtaa vailla pelkoa. Ylen julkinen palvelutehtävä on keskeinen.

Haluamme, että Suomi on houkutteleva maa johon halutaan muuttaa, ja se edellyttää avointa ja myönteistä yhteiskuntaa. Onnistunut kotoutuminen vahvistaa sekä yksilöä että koko yhteiskuntaa. Kotoutumisessa on kyse kielestä, koulutuksesta, työstä ja yhteisöstä, mutta myös keskinäisestä kunnioituksesta, luottamuksesta ja osallisuudesta. Moninaisuus on maamme rikastava voimavara, joka on luonnollinen osa tulevaisuuden Suomea. Suomesa vallitsee myönteinen kieli-ilmapiiri, ja olemme ylpeitä maan kaksikielisyydestä ja monikielisyydestä.

TULEVAISUUDESSA OLEMME...

DEMOKRAATTISIA

- Kaikki lainsäädäntö perustuu vastuulliseen valmisteluun, ja perusteetonta yksityiskoh- taista ohjausta tulee välttää.
- Oikeusturva taataan ja turvataan riittävät resurssit poliisille ja koko oikeusjärjestel- mälle.
- Hallinnon tulee olla avointa, saavutetta- vaa, yhdenvertaista, lähellä ihmistä sekä huomioida kielelliset oikeudet.
- Kunnat ja hyvinvointialueet ovat vahvoja, toimivia ja tarjoavat palveluita lähellä asukkaita.
- Kansalaisten medialukutaito on korkea, mikä vahvistaa asukkaiden resilienssiä ja mahdollisuutta olla mukana yhteis- kunnassa.
- Uudistuksia arvioidaan kielellisestä näkö- kulmasta, ja hallinto rekrytoi henkilöstöä, jolla on osaamista molemmilla kansallis- kielillä. Molemmilla kansalliskielillä taa- taan sekä julkisesti tuotetut että yksityi- sesti tuotetut ja julkisesti hankitut palvelut.
- Meillä on hallintoratkaisuja, instituutioita ja ympäristöjä, jotka luovat edellytyksiä elävälle kaksikielisyydelle ja tukevat suo- menruotsalaista identiteettiä ja kulttuuri- autonomiaa.

YHDENVERTAISIA

- Vastuu kodista, perheestä ja hoidosta on jaettu tasapuolisesti vanhempien kesken, mikä mahdollistaa tasa-arvoisen perhe- ja työelämän.
- Poliittinen ja elinkeinoelämän edustus heijastaa koko väestöä.
- Suomi on turvallinen maa seksuaalivähem- mistöille, sukupuolivähemmistöille ja muil- le haavoittuville ryhmille. Naisiin kohdistu- va väkivalta on loppunut eikä se ole enää yhteiskunnallinen ongelma.
- Oikeusjärjestelmä on toimiva, oikeuspro- sessit eivät veny ja rangaistukset ovat oikeassa suhteessa rikokseen.
- Saatavuutta on parannettu muun muassa hyödyntämällä tekoälyä ruotsin- ja moni- kielisten palvelujen vahvistamiseksi Suomessa.

AVOIMIA

- Yhteiskunta on aktiivisilla toimilla onnistu- nut pysäyttämään rasmin ja syrjinnän. Aktiivinen yhdenvertaisuuden, sukupuol- ten tasa-arvon ja monimuotoisuuden edistäminen on tehnyt yhteiskunnasta tasa-arvoisemman.
- Suomesta on tullut maahanmuuttajille houkuttelevampi maa nopeiden hakupro- sessien, ammatillisen pätevyyden tunnus- tamisen ja moninaisuuteen myönteisesti suhtautuvan yhteiskunnallisen ilmapiirin ansiosta.
- Maahanmuuttajien kotoutumista helpotta- vat kieltenopetus, aktiivinen osallistumi- nen kansalaisyhteiskuntaan ja mahdolli- suus aloittaa työ tai opiskelu mahdollisim- man pian.
- 5–10 prosenttia Suomeen tulevista maa- hanmuuttajista on kotoutunut ruotsiksi.
- Kantaväestön ja ulkomaalaistaustaisen väestön työllisyysasteessa ei ole eroa.

